

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. XXIV. Romana locationis Caslis. An & quando successor in fideicommisso teneatur stare locatione factæ per hæredem gravatum, seu prædecessorem fideicommissarium, vel ejusdem gravati hæredem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74102)

& periculi pro minori pensione fiant quàm singulorum membrorum particulares ex deductis in *Romana locationis venæ ferri sub tit. de Regalibus disc. 117.* Vndè propterea nimis evidens remanebat iniustitia pensionis, & administratoris mala fides.

Hinc quicquid esset in facto de scientia conductoris generalis, quæ per causam patronum negabatur, ejus inspectio nil ad casum controversiæ influere videbatur, ea enim cessante, non per hoc resultaret, præcedentem validam locationem particularem infringi potuisse, cum subsequens factum voluntarium locatoris vel habentis causam ab eo infringere non valeat contractum jam perfectum, ac tollere jus alteri quæsitum ex deductis in proposito per *Franch. decis. 216.* sed id percutere posset actionem secundo conductori generali adversus locatorem ad damna & interesse pro patientia non præstita in omnibus bonis in contractu comprehensis, & in his terminis atque ad hunc effectum loquitur *Faber loco supra citato*, ac procedit conclusio in eadem decisione deducta de conductore generali sciente, ut expellere non valeat conductorem particularem præsertim omninò tutum, sive sciat, sive ignoret, quoties pro sui contractus observantia habet hypothecam ex iis, quæ de successore particulari non obligato stare locationi firmant communiter DD.

Sed posita dicta nullitate vel saltem hujusmodi conductionis qualitate, cum juridicè per eundem Rectorem, cujus nomine administrator eam fecerat, impugnari posset; idcirco eandem impugnandi facultatem rectè competere dicebam dicto generali conductori, utpotè in universum jus Rectoris seu Abbatis subrogato, ac generalem dictæ Abbatiæ administrationem habenti; Ex quibus probabiliter recessus à prima resolutione omninò sperandus credebatur; Sed ad actum disputationis deventum non est, quia controversia finem habuit per concordiam satis honestam, dictoque conductori generali proficuum, cum agentes pro conductoribus particularibus, quamvis resolutionem favorabilem habentes, his fundamentis auditis de facili dictam concordiam consulerint.

ROMANA LOCATIONIS CASALIS

PRO :

MARIO DE MAXIMIS

CVM

ROBERTIS

*Casus decisus per Rotam pro Robertis,
postea concordatus.*

An & quandò successor in fideicommissio teneatur stare locationi factæ per hæredem gravatum seu prædecessorem fideicommissarium, vel ejusdem gravati hæredem.

S U M M A R I U M.

- 1 *Casu controversia.*
- 2 *Successor in fideicommissio seu alias jure proprio, an teneatur stare locationi factæ per prædecessorem.*
- 3 *Quando dicatur locatio bona vel mala fidei-nina.*
- 4 *De successore in fideicommissio stare debente locationi factæ per gravatum.*

DISC. XXIV.

ORta per mortem Marci Antonii Victorii controversia super pertinentia fideicommissi per Bernardinum Victorium ordinati inter Principissam Dianam Victoriam & fratres de Robertis, de qua in *Romana fideicommissi de Victorij sub tit. de fideicom.* Cum hac lite pendente eadem Principissa tanquam hæres etiam Marci Antonii ultimi defuncti omnia bona, tam fideicommissaria, quàm libera possideret, inter quæ erat casale controversum sub duplici lite existens; Una nempe generali super fideicommissi pertinentia; Altera super ejusdem casalis qualitate, an scilicet spectaret ad hæreditatem fideicommissantis, vel potius ad liberam ultimi morientis, ut plenè *sub dicto tit. de fideic.* habetur, dictaque lite pendente eadem Principissa locasset ad triennium Maximo istud casale, atque post aliquos menses ad concordiam inter dictas partes deventum esset, per quam nulla facta distinctione, dimissa fuerunt Robertis, quorum favore fideicommissi pertinentia canonizata fuerat, omnia bona tam libera quàm fideicommissaria cum universis juribus passivis, ad instar emptoris hæreditatis, soluta quadam notabili summa, seu ejus loco dimissis ad favorem Principissæ quibusdam bonis.

Hinc prætere cœperunt Roberti, utpotè istius casalis locati novi Domini expellere conductorem, undè introducta causa in Rota, & assumpta desuper disputatione coram eodem *Verospio*, coram quo causa principalis fideicommissi pendebat, ex eodem fato, quo in dicta causa ad prædictorum favorem prodierant resolutiones, prodit etiam in ista *sub die 23. Aprilis 1655.*

Fundamentum resolutionis totum fuit in *dec. 627. Merlini & Surdi dec. 40.* ubi ceteri cumulantur, per quas in his etiam terminis firmatur, succedentem jure proprio independentem à prædecessore, per istius resolutionem, seu cessationem eatenus locationi stare teneri, quatenus illa bona fidei inita esset, de tempore scilicet, quo verisimiliter locator credere, seu sperare posset sui juris durationem pro toto tempore factæ locationis, secus autem sui juris expiratione imminente, cum tunc actus dicatur collatus in tempus inhabile, ac in supplantationem successoris, cum qua distinctione proceditur in locationibus factis per feudatarios & emphyteutas, vel similes jus habentes cum eorum vita expirandum, quicquid sit in beneficiato vel marito, in quibus specialis diversa dispositio viget ex iis, quæ habentur in *Ravennat. affectus disc. seqq.* Vndè cum hujusmodi locatio facta esset, nedum ab ipso fideicommissario sui juris expiratione imminente, sed ab ejus hærede postquam per tres decisiones in causa editas jam agnoverat se restitutioni bonorum obnoxium, ac alium esse fideicommissarium & Dominum, mala fides dicebatur manifesta.

Pro

Pro Maximo autem scribens, non impugnando veritatem dicta theorica eum praefata distinctione recte procedentis, ex iis quae firmiter communiter DD. praesertim *Bart. Imol. & alij in l. filio §. si vir ff. solut. matrim.* Negabam tamen ejus congruam applicationem ad factum, quia ex canonizatione pertinentia fideicommissi non resultabat mala fides circa dominium istius casalis, quod satis probabiliter, ac justè per locatricem pretendebatur spectare ad hereditatem liberam, ut potè aliunde quàm a testatore proveniente, atque ista controversia erat in tali statu, quod nedum verisimiliter, sed certitudinaliter dici poterat finem habituram non esse intra triennium, quo hujusmodi locatio duratura erat, & de quo tempore absque dubio eadem locatrix in possessione & fructuum perceptione perseverare debuisset, undè propterea nullum ex locatione illatum erat colliganti praedictum, cuius nil intererat, vel per ipsam locatricem, vel per eos conductores bona decineri & administrari, idèque dici non poterat contractum collatum esse in tempus inhabile, neque factam esse fraudem successoris in dubio non praesumendam, nisi conspicuis probationibus iustificetur, ut in his t. r. n. *Gurb. de c. 38. num. 11. & seqq.* ubi decisum fuit pro conductore, idèque testabant deducta per *Surd. & Merlin. locis cit. & per Mandell. cons. 108.* cum quo *Surdus* pertransit, cum procedant in locatione facta per eum, qui jam declaratus fuerat certus intrusus, & non legitimus possessor, quod in praesenti adhuc dubium erat, quia ex determinatione super pertinentia fideicommissi non resultabat determinatio super pertinentia istius rei conductae.

Et licet fideicommissarius deinde Dominus evaserit, id tamen provenit ex voluntaria concordia quae tollere non poterat jus conductoris quasitum, quia successor ex praeventiva & voluntaria restitutione ius habens, potius restituentem in ejus auctoritate agnoscere dicitur, ex deductis per *Surd. dec. 102. plenius in Auximana d. d. sub tit. de fideic. seu dote & in Tusculana Salviani sub tit. de emphyt. disc. 44.* Circumscripserunt enim transactione certum esse locatricem durante hoc triennio esse debuisset in hujusmodi casalis possessione & administratione, ac legitimum habuisse jus administrandi, quod sufficit, ut successor teneatur stare locationi ex deductis in *Beneventana affictus disc. 4. praecedentis*; Et in his terminis fideicommissarii stare debentis locationi factae per gravatum de tempore quo legitimum habeat jus administrandi ex *Alberico in l. postulantis §. fin. ff. ad T. reb. ell. & alij allegatis firmiter Peregr. de fideic. arr. 20. numer. 96. cum seqq. Fusar. de subsist. q. 526. num. 1. Rovit. super pragm. 1. de locato num. 3. & non negatur apud *Surd. & Merlin. locis cit.* praesertim quia, ut dictum est locatrix hujusmodi casalis possessionem & administrationem habebat non tanquam haeres gravatis, ita ut ejus possessio vel dominium à solo puncto fideicommissi penderent, sed etiam jure proprio, dum illud pretendebatur liberum & non pertinens ad fideicommissum.*

Alia etiam urgentiatione accedente, quod aetores tanquam universae hereditatis liberae & fideicommissariae acquirentes omnia debita & jura passiva in se accollaverant, undè propterea obligati remanebant ad ea damna & interesse, ad quae ipsamet Principissa locatrix pro observantia contractus obligata erat, praesertim dum possidebant bona libera pro hujusmodi observantia hypothecata, undè re-

Cardin. de Luca de Locat. & Conduct.

Et intrabant termini texti. in l. vindicantem ff. de eviction. & l. cum a matre C. de rei vendic. Pendente tamen nova disputatione super revisione decisionis, cuius recessus probabiliter sperari poterat, devotum est ad honestam concordiam, per quam controversia finem habuit.

RAVENNATEN.

AFFICTUS

PRO

FRATRIBUS DE BARDUCCIS

CUM

CARDINALI COMMENDATARIO

Causa discussa coram A. C. & superius per concordiam.

An & quando successor in beneficio, vel praetura stare teneatur locationi factae per praedecessorem; Et quatenus non teneatur; An e converso conductor possit recedere, ac nolle continuare cum successore.

S O M M A R I U M.

- 1 **F** Acti series.
- 2 De questione quando successor in beneficio stare teneatur locationi, traditur distinctio.
- 3 Quando uxor soluta matrimonio teneatur stare locationi facta per virum.
- 4 Quando successor in beneficio non teneatur stare conductori, tunc neque hic stare teneatur.
- 5 Quando bona Ecclesiae dicantur destinata ad substitutionem Rectoris vel ipsius Ecclesiae.
- 6 Accedente mandato Apostolico concedere beneficiario facultatem locandi ultra triennium, an id obliget successor em ad standum locationi.

DISC. XXV.

CARDINALIS ASTALLIVS, quando ex Innocentij Decimi adoptione Cardinalis Pamphily nomen & figuram gerebat, plures possidens Abbatis & commendas, indultum Pontificum nepotibus concedi solitum obtinuit faciendi locationes bonorum ad novennium, non obstante *Eviravag. ambitiose*, illas ultra triennium prohibente; Cumque inter ceteras commendatas haberet Abbatiam Boni Jesus Ravenna, eamque ad novennium locasset Barduccis, atque hoc tempore intermedio, immutata fortuna, nedum adoptione, sed etiam majori parte abbatiarum & beneficiorum ab eodem Pontifice denudatas esset, dictaque Abbatia Boni Jesus commendata alteri Cardinali, pretendere coeperunt Barduccii ad praedicti contractus continuationem amplius non teneri, ex eo quod existentibus locatore & conductore correlativis, quemadmodum successor in beneficio stare non teneatur locationi factae per praedecessorem, ita ut ab ea recedere possit, ita e converso, undè introducta desuper lite coram A. C.

D 3

Pro